

Předkládaná diplomová práce podává ucelený pohled na současnou právní úpravu rodiny a vztahů mezi rodiči a dětmi, včetně pohledů do minulosti i budoucnosti. Stálá aktuálnost této problematiky byla i důvodem volby tématu mé diplomové práce. Úvodní 2 kapitoly pojednávají o rodině v historickém kontextu, o vývoji právní úpravy vztahů mezi rodiči a dětmi až do současnosti. Rodina se v průběhu historie vyvíjela, vyvíjelo se a měnilo se i postavení jednotlivých jejích členů, což mělo svůj odraz v právních normách (moc otcovská, moc rodičovská, rodičovská práva a povinnosti, rodičovská zodpovědnost). Současné pojetí rodiny je obsahem kapitoly 3, kapitola 4 pak podává obecné charakteristiky rodinného práva a rodinněprávních vztahů včetně vymezení základních pojmů, s nimiž je v rámci dalšího výkladu pracováno. Klíčová kapitola 5 pojednává o institutu rodičovské zodpovědnosti, který byl do našeho právního řádu vnesen tzv. velkou novelou zákona o rodině (zák. č. 91/1998 Sb.). Při výkonu práv a povinností plynoucích z rodičovské zodpovědnosti jsou rodiče povinni chránit zájmy nezletilého dítěte, řídit jeho jednání a vykonávat nad ním dohled. Dítě je ve vztahu rodič-dítě rovnoprávným subjektem a nositelem odpovídajících práv. Při jakékoliv činnosti týkající se dítěte je předním hlediskem blaho (nejlepší zájem) dítěte. V kapitole 6 zkoumám již dokončený návrh nového občanského zákoníku, který v současné době leží v Parlamentu České republiky. Ustanovení o rodinném právu (nyní obsažená v zákoně o rodině) jsou totiž nově součástí návrhu občanského zákoníku. Po třinácti letech existence v našem právním řádu je institut "rodičovské zodpovědnosti" přejmenován na "rodičovskou odpovědnost", obsah tohoto nového institutu však zůstává ve svém základu stejný, pouze některé dílčí otázky jsou nově upraveny podrobněji. V této kapitole též porovnávám Principy evropského rodinného práva v oblasti rodičovské zodpovědnosti s navrhovanou úpravou a dospívám k závěru, že jsou v souladu.